

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

יש מקום לכול

מפעל 'בית-הכנסת הפתוח' שיזמו צעירי-חב"ד זכה להצלחה גדולה בראש-השנה, ובתי-חב"ד כבר נערכים לציבור הגדול שייגיע בע"ה לתפילות יום-הכיפורים. ברחבי הארץ יפעלו מאתיים ושנים עשר מנייני-תפילה מיוחדים, שבהם גם ינתן הסבר מסודר במהלך התפילה. התפילות נערכות במאהלים גדולים וממוזגים, באולמות ציבוריים ובבתי-חב"ד. פרטים באתר www.kipur.org.

פדיון כפרות

מנהג ישראל לקיים לקראת יום-הכיפורים את מנהג הכפרות, ולתת את תמורתן לצדקה. בתי-חב"ד ברחבי הארץ מפזרים מעטפות מיוחדות לפדיון כפרות. זאת הזדמנות נאותה גם לקיים את מנהג הכפרות וגם לתת צדקה למוסד העוסק כל ימות השנה במעשי צדקה וחסד ובהפצת אור היהדות בדרכי נועם ובאהבת-ישראל. פרטים בבית-חב"ד המקומי.

עלוני הסברה

צעירי-חב"ד הוציאו-לאור השנה לקראת יום-הכיפורים עלון הסברה מיוחד, שמופץ ביותר ממאה וחמשים אלף עותקים. בעלון מוגש הסבר מקיף על היום הקדוש, דיניו ומנהגיו, בשפה בהירה ומתאימה לכול. כמו-כן יצא-לאור עלון מיוחד לחג-הסוכות.

סיוע לקראת סוכות

מאמץ ציבורי רחב נעשה כדי לסייע למשפחות הנזקקות לקראת ראש-השנה, אולם עדיין לפנינו חג-הסוכות ושמחת-תורה, ומחובתנו לדאוג שגם במשפחות הללו יהיה 'שמחת בחגך'. בתי-חב"ד ברחבי הארץ מבקשים מהציבור לתרום בעין יפה, כדי להביא את שמחת החג לכל בית בישראל.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
6:31	7:08	6:57	6:28
ניסית השבת			
7:28	8:05	7:48	7:22
צאת החג			

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

המתנה היקרה שנקראת תשובה

התשובה, בעיקרה, היא התעוררות של האדם בשאיפה להשיג את האמת, לתקן את עצמו, להיות שלם יותר. אין מי שפטור מהחובה הזאת

במבט ראשון נראה שמושג ה'חזרה בתשובה' אינו הולם כלל את הסוג השלישי. מתאים היה לכנות זאת 'גילוי היהדות' וכדומה. לכאורה אין כאן מה לדבר על חזרה ועל שיבה. איך אפשר לחזור למקום שלא היית בו מימך.

ובכל-זאת, גם הסוג זה יכול להיקרא 'חזרה בתשובה', כי בעומק הדברים גם כאן יש חזרה ושיבה, ואין זה מעבר לדרך חדשה וזרה. גם מי שלא התחנך על ברכי היהדות ואף מי שלא ידע שהוא יהודי – בנפשו פנימה היה ונשאר יהודי, והיהדות הייתה ונותרה שלו. הוא 'היה כאן', גם אם לא ידע זאת. אולי מבחינת התודעה שלו אלה דברים חדשים ובלתי-מוכרים, אבל מצד האמת הפנימית שלו – היהדות הייתה שלו, ונפשו הייתה קשורה בה מאז ומעולם. עכשיו הוא רק מגלה זאת.

הטוב אין-סופי

על-כל-פנים, גם אם התופעה הזאת יכולה להיקרא 'חזרה בתשובה', ודאי שאין היא ממצה את מהותה. התשובה, בעיקרה, היא התעוררות של האדם בשאיפה להשיג את האמת, לתקן את עצמו, להיות שלם יותר. התעוררות כזאת אינה מיוחדת לקבוצה זו או אחרת, אלא לכל יהודי באשר הוא. הגדול שבגדולים צריך לחזור בתשובה, כשם שהקטן שבקטנים צריך לעשות זאת. הטוב אין-סופי, ואין מי שפטור מחובת התשובה.

ה'חוזרים בתשובה' צריכים לזכור זאת, כדי שלא יחשבו שהגיעו אל הפסגה ועכשיו התשובה היא מהם והלאה. יהודים שומרי תורה ומצוות צריכים לזכור זאת כדי שלא יאבדו את המתנה היקרה שנקראת תשובה, וכדי שלא יחשבו שהיא שייכת רק למי שנולד בקיבוץ.

כולנו צריכים לחזור בתשובה, לתקן, להשתפר, לחתור להיות טובים יותר. עכשיו הזמן, והקב"ה ודאי יקבל את תשובתנו באהבה ויחתמנו לחיים טובים.

מושג תשובה נתפס כיום בעיקר בהקשר ל'חזרה בתשובה' הפופולרית. האמת היא שה'חזרה בתשובה' הזאת אינה מבטאת את מהותה האמיתית של התשובה, ובמידה מסוימת היא אף מטשטשת את מהותו הבסיסית של מושג התשובה.

יש כמה וכמה סוגים של 'תשובה'. הסוג הראשון – יהודים שומרי תורה ומצוות, שעושים תשובה ומתקנים את חטאייהם. תהליך התשובה כאן פנימי יותר, וביטוייו החיצוניים מצומצמים או אף אינם נראים בהכרח. מראהו ואורח-חיי הבסיסי של האדם נשארים כשהיו, והתשובה מתבטאת בהקפדה רבה יותר על לימוד תורה, על תפילה בכוונה, על זהירות מלשון-הרע ורכילות, על עוד הידור במצוות, על תיקון המידות וכדומה.

הסוג השני – תשובתם של מי שסרו מדרך התורה וחוזרים אליה. אלה יהודים שגדלו על ברכי התורה והמצוות, נטשו את דרך התורה, ועכשיו הם שבים ומקבלים עליהם עול תורה ומצוות. כמו-כן אפשר להכליל בסוג הזה את מי שהידרדו לעולם הפשע והעבריינות, ושבים עכשיו לדרך הישר. הצד השווה שבשני הסוגים הללו – מדובר בבני-אדם שחונכו בדרך הישרה, סטו ממנה והגיעו להחלטה לשוב אליה.

חזרה לעצמו

הסוג השלישי הוא המפרנס את הכותרות והכתבות – יהודים שלא נולדו על ברכי התורה והמצוות, לא למדו יהדות, לא התחנכו על-פי דרכה, וקצתם אפילו לא ידעו שהם יהודים. בשלב כלשהו בחייהם התוודעו ליהדותם והחליטו להתחיל להתקרב אל התורה ולהתנהג על-פי הוראותיה. לכל אלה היהדות היא דרך חדשה, שאותה לא הכירו. אף קשה היה לבוא אליהם בטענה כלשהי, משום שהיו בבחינת 'תינוקות שנשבו'.

חתימה וגמר חתימה טובה לכל בית ישראל

לשוב גם אחרי התשובה

תובעים ממנו לשוב "עד ה' אלוקיך".

עלייה אין-סופית

תביעה זו באה משום שהתשובה עיקרה בלב, והלב יש בו מדרגות רבות. גם בגשמיות אנו רואים שינויים בלב – פעילות הלב אינה דומה בין יום אחד למשנהו, וגם באותו יום עצמו יש שינויים רבים בקצב פעימות הלב. על-אחת-כמה וכמה בהיבט הרוחני של הלב, שיש בו מדרגות רבות, ותמיד אפשר לעלות למדרגות עליונות יותר.

זו ההוראה הנלמדת משני השמות של השבת הזאת, שכלל שהגענו למדרגה גבוהה ב'תשובה', עדיין תובעים מאיתנו: 'שובה', לשוב עוד ולהגיע למדרגה גבוהה יותר. תביעה זו היא אין-סופית, שהרי התשובה היא "עד ה' אלוקיך", ומכיוון שהקב"ה אין-סופי, גם התשובה אין לה סוף. עד שזוכים לגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח-צדקנו.

(התועודויות תשד"מ כרך א, עמ' 33.
תשמ"ז כרך א, עמ' 56)

קיימת קודם שנברא האדם, שאותו אפשר לצוות לשוב בתשובה.

אך כנגד זאת, מכיוון שתכלית כל הבריאה (ובכלל זה הדברים שקדמו לעולם) היא בשביל האדם, נמצא שגם תכלית קיומה של התשובה היא כדי שיהיה 'שובה' (שהאדם ישוב בתשובה).

תביעה מתמדת

עניין זה קיים גם בעבודת ה' של יהודי. שבת תשובה חלה בתוך עשרת ימי תשובה, שבהם יהודי עוסק בתשובה. בשבת התשובה עולה לדרגה גבוהה יותר, תשובה שבתית, תשובה עילאה. ובכל-זאת אין מסתפקים ב'שבת תשובה' אלא שואפים שהשבת תהיה גם 'שבת שובה'.

כלומר, אחרי כל המדרגות הגבוהות שיהודי מגיע אליהן בשבת תשובה, עדיין פונים אליו ומצווים אותו: **שובה!** עליך לשוב ולעלות למדרגה גבוהה עוד יותר. זו גם משמעות הפסוק הפותח את ההפטרה: "שובה ישראל עד ה' אלוקיך". פונים כאן אל יהודי שהוא בדרגת 'ישראל' (שם המעלה), ובכל-זאת

שבת שבין ראש-השנה ליום-הכיפורים נקראת **שבת שובה** ו**שבת תשובה**. היא נקראת **שבת שובה** על שם ההפטרה שמתחילה בפסוק "שובה ישראל", והשם **שבת תשובה** הוא בגלל היותה בתוך עשרת ימי תשובה. שני השמות האלה, ככל ענייני התורה שהיא מלשון הוראה, נושאים בתוכם הוראות לאדם.

ההבדל הפשוט בין 'שובה' ל'תשובה', ש'שובה' הוא ציווי ופקודה לאדם – אומרים לאדם: 'שובה', עליך לשוב בתשובה. לעומת זה, המילה 'תשובה' מבטאת את עצם הדבר, את עצם עניין התשובה.

למעלה מהבריאה

יתרה מזו: מכיוון ש'שובה' היא פקודה לאדם, הרי זו דרגה נמוכה יותר של התשובה, כפי שהיא כבר קשורה לאדם נברא. לעומת זה, התשובה עצמה היא למעלה מהבריאה, כמאמר חז"ל שהתשובה היא משבעת הדברים שנבראו קודם שנברא העולם. היינו שהתשובה הייתה

מן המעיין יום-הכיפורים | מאת הרב אליעזר ברוד

אמרת השבוע

עצה לחתימה טובה

רבי נפתלי מרופשיץ אמר פעם אחת בדרשתו בשבת שובה: "יש לי עצה נפלאה איך לזכות בדן ביום-הכיפורים".

הביט בו הקהל בצפייה ורבי נפתלי המשיך: "יקבל עליו כל אחד ואחת כי לפחות שלושה ימים לפני יום-הכיפורים לא ישמע בקולו של יצר הרע ולא יתפתה לחטוא שום חטא. חז"ל אמרו, שאותו יצר שמוסית את האדם לחטוא, יושב אחר-כך ודן אותו. אולם הלכה פסוקה היא, שאם הדיין שונא את העומד לדין, אסור לו לשבת בדן. ואומרת המשנה: 'איזהו שונא? כל שלא דיבר עמו שלושה ימים באיבה'.

"נמצא אפוא", סיים רבי נפתלי, "שאם נישמר מכל מגע ומשא עם יצר הרע שלושה ימים לפני יום-הכיפורים, יהיה היצר בבחינת שונא, שאסור לו לשבת בדן. ובאין קטגור - ניכתב וניחתם כולנו לחיים טובים".

אתה יכול

"אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה" (מן התפילה). במלך בשר-ודם הדין הוא ש"מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול", אבל אצל מלך מלכי המלכים אין הדין הזה נוהג. לכן אין לנו מלך שיכול להרשות לעצמו להיות מוחל וסולח "אלא אתה".

(קרבן העני)

תשובה לעת זקנה

"אל תשליכנו לעת זקנה" (מן התפילה). גם התשובה הפחותה ביותר בערכה, שהאדם שב לעת זקנה, בזמן שממילא אין לו עוד כוח לחטוא, גם התשובה הזאת אל-נא תהיה מושלכת, אלא מקובלת.

(כתב סופר)

עכשיו מתחילים

הרבי הרי"צ מליובאוויטש סיפר שפעם אחת למחרת יום-הכיפורים נכנס אל אביו, הרבי הרש"ב, ושאלו: "ומה עכשיו?". ענה לו אביו: "עכשיו צריך להתחיל לחזור בתשובה".

החטא מתדמה לטוב

מתוך חמישים ושלוש אמירות 'על חטא' שבתפילה אנו מזכירים 'על חטא' אחד בלבד שחטאנו אותו 'ביצר הרע'. משום שעל-פי-רוב אנו סבורים כי החטא בא מיצר הטוב. רק לעיתים רחוקות האדם אכן יודע שהוא עובר עברה. בדרך כלל הוא חושב שמעשיו ראויים, ואף נדמה לו שהוא עושה מעשה טוב וישר.

(רבי פינחס הורביץ)

אמור אתה

שנה אחת אמר רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב את 'כל נדרי' בהתעוררות עצומה, בבכייה גדולה וביללה, עד שבאמצע האמירה חש חולשה גדולה. הוא הפסיק את התפילה והכריז: ריבוננו-של-עולם, אין לי עוד כוח להוסיף ולומר; עכשיו אמור-נא אתה: "ויאמר ה' סלחתי כדברך".

אפשר לרוחץ

"הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה" (מן התפילה). אנו משולים לכלי מלא זוהמה, אבל כל זמן שהכלי עצמו שלם, אפשר לרוחץ אותו ולנקותו ולהחזירו לטוהרו.

(רבי שלמה רוקח מבעלז)

התכנון השתבש

רוחות רעות נשבו בעיר באר שבאוקראינה. רבים מבני העיר יצאו לתרבות רעה ופרקו מעליהם עול תורה ומצוות. צעירים רבים בילו את ימיהם ולילותיהם בהוללות ובלצנות, ולעגו לכל דבר שבקדושה.

גם התייחסותם לתנועת החסידות הייתה לעגנית. הם זלזלו בצדיקי החסידות, ולא האמינו במופתים שסיפרו עליהם. רבי זושא מאניפולי, מתלמידי המגיד ממזריטש, נהג לסובב בעיירות ולחפש נשמות נידחות. פורקי העול שבעיר באר שמוהו מטרה לחיצי הלעג שלהם.

יום אחד עמד רבי זושא לצאת לאחד ממסעותיו. קודם צאתו לדרך שילם לעגלון תוספת תשלום, וציווהו: "הדרך הרגילה עוברת בעיר באר, אך אני מבקש ממך שלא להיכנס לעיר. כמיצוי על הארכת הדרך הוספתי לך על התשלום. ראה הזהרתך!".

העגלה יצאה לדרך, ורבי זושא התנמנם. לא הרחק מהעיר באר עצרה ליד העגלה מרכבה ובה ישב הצדיק רבי משה מפשוורסק. הוא שאל את העגלון: "מי נוסע עמך?". השיב העגלון כי בעגלה יושב רבי זושא מאניפולי. שאלו רבי משה: "האם תיסע דרך העיר באר?". השיב העגלון בשלילה, וסיפר על אזהרתו הנמרצת של רבי זושא.

"אם-כן", אמר הצדיק מפשוורסק, "הנני מצווה עליך לעבור בעיר באר. אל-לך לחשוש מאזהרתו של רבי זושא, כי הנני מבטיחך שלא יאונה לך כל רע; אך אם לא תשמע לי - לא תינקה".

הצדיק מפשוורסק המשיך בדרך והותיר את העגלון מתלבט. מצד אחד הזהירו רבי זושא, ומצד שני עומדת לנגדו אזהרתו של הצדיק מפשוורסק. הוא החליט כי מכיוון שהדרך העוברת בעיר קלה יותר ייסע בדרך זו, והלוא בידו הבטחתו של הצדיק מפשוורסק.

אך הגיעו לשערי העיר באר התעורר רבי זושא. כשגילה היכן הם נמצאים החל לקרוא בקול (כדרכו המיוחדת להפנות את דברי תוכחתו אל עצמו): "רשע שכמותך, זושא, איך העזת לנסוע דרך מקום טמא כל-כך?!". העגלון נבוך, והחל להתנצל כי אין בטעות המשיך ישר במקום לפנות, ואם הצדיק רוצה, הוא מוכן לשוב על עקבותיו.

רבי זושא הקפיד שלא לנסוע בלילה, ומכיוון שהחל להחשיך, לא הסכים לחזור. הוא ביקש מהעגלון כי ימצא לו

חדר באכסניה שבו יוכל לשהות בלילה, ושלא ייודע לאיש כי הוא שוהה בעיר. העגלון התאמץ למצוא חדר בקבשתו, ולא הצליח. באין-ברירה נאלץ רבי זושא ללון באכסניית אורחים ציבורית. הוא נכנס למקום בשקט ושכב לנוח בפניה נסתרת.

בדרך כלשהי נודע לפורקי-העול כי

רבי זושא שוהה באכסניה. חבורה של פוחזים נשלחה למרר את חייו. הללו נכנסו לאכסניה, ישבו סמוך אליו, והחלו במשחקי קלפים מתוך השמעת ניבולי-פה וקולות צחוק פרועים, כדי להכעיסו.

רבי זושא התרומם והחל לייסר את עצמו: "רשע אתה, זושא, רשע גמור.

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

תשובה ועוד תשובה

הזוהר (חלק ג, קנ"ג) אומר שמישהי-צדקנו יחזיר את הצדיקים בתשובה: "מישהי אתה לאתבא צדיקא בתיובתא" (=המשיח בא להשיב את הצדיקים בתשובה). לכאורה יש כאן סתירה פנימית - אם הם צדיקים, מדוע עליהם לעשות תשובה; ואם יש להם חטאים ועוונות, שעליהם יידרשו לשוב בתשובה, איך אנו קוראים להם צדיקים?

ברור שאין הכוונה לומר כי הצדיקים יידרשו בבוא המשיח לשוב בתשובה על חטאים ועוונות. אם התורה קוראת להם צדיקים, פשיטא שהם אכן צדיקים גמורים, בלי חטא ועוון. החזרת הצדיקים בתשובה פירושה, שבביאת המשיח יזכו גם הצדיקים במעלתם של בעלי-תשובה, ובכך ישיגו את שתי השלמות - גם השלמות של צדיקים וגם השלמות של בעלי-תשובה.

עוצמת הצימאון

בעבודתם של הצדיקים יש יתרון גדול וחשוב, שלכן נדרש כל יהודי להיות צדיק ולא לחטוא - יתרון הדרך הישרה. צדיק הוא יהודי ההולך בדרך ה' ואינו סוטה ממנה. זה יהודי שכל חייו קודש לה', לתורתו ולעבודתו. זה יהודי שמעולם לא זז מתחום הקדושה. זה יהודי שמגלם באישיותו ובמעשיו את רצון ה' - כך הקב"ה רוצה שיהודי יתנהג.

לעומתו, גם לבעלי-תשובה יתרון גדול ומיוחד, ולכן נאמר: "במקום שבעלי-תשובה עומדים, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם". מעלתם של בעלי-תשובה היא, שהם הופכים את החושך לאור. דווקא משום שסרו מדרך הישר וסטו לדרכים עקלקלות, הרי כשהם שבים לעבודת ה', בכך הם מוכיחים שהאמת האלוהית פורצת גם מתוך החושך עצמו. ויתרון נוסף - בעלי-תשובה, שהיו רחוקים מאור ה', צימאונם לדבוק בה' חזק ועצום הרבה יותר מצימאונם של הצדיקים. צימאון זה ממלא אותם אהבה עצומה לקב"ה, עד שמחמתה גם זדונותיהם בעבר נהפכים לזכויות.

הגילוי שיעור לתשובה

אך איך הצדיקים יכולים לזכות במעלתם של בעלי-תשובה? הלוא הם לא סרו מעולם מדרך הישר, וממילא אין בהם אותו צימאון עצום ואהבה עצומה לה', שיש לבעלי-תשובה.

מוסבר על כך, שגם הצדיקים נדרשים לעורר בעצמם בחינה של תשובה. אין זו תשובה על חטאים, אלא תשובה במובן של התעלות למדרגות נעלות לאין-ערוך. הצדיקים צריכים להגיע להכרה, שכל עבודתם עד כה הייתה בדרגה נמוכה ביותר לעומת עוצם ההתקשרות והדבקות הנדרשת מול אין-סופיותו של האור האלוקי, ועל-ידי כך יתעורר בהם צימאון עצום, בדוגמת צימאונם של בעלי-תשובה.

אולם גם כשהצדיקים אכן עוסקים בעבודת התשובה, ומגיעים לתחושה של תשובה וצימאון לה', עדיין אין צימאונם ותשובתם מגיעים לדרגת התשובה של בעלי-תשובה כפשוטם של דברים. בכל-זאת הללו היו בתוך הרע ממש, וממילא צימאונם ודבקותם גדולים לאין-ערוך מהצימאון שצדיקים יכולים לעורר בנפשם על-ידי התבוננות ומחשבה בגדולת ה'.

וכאן בא תפקידו של המלך המשיח. הוא יעלה וירומם את הצדיקים למעלת בעלי-תשובה ממש. כאשר הוא יפקח את עיניהם לראות את הגילוי האלוקי העצום של תקופת הגאולה, יחישו אז הצדיקים כבעלי-תשובה ממש. כל עבודתם עד כה תיראה לפניהם כאין וכאפס מול עוצמת האמת האלוהית, והם יחישו צורך לעשות תשובה ממש, על שלא עבדו את ה' כראוי. ואז יגיעו גם הצדיקים למעלת בעלי-תשובה, ובכך יתחברו שתי השלמות הללו (ראה ליקוטי-תורה דברים צ"ב; שירי-השירים ג"ב; ועוד).

הלוא תזכור את כל מעשיך השפלים והנבזים. כאשר היית במקום פלוני עשית שם חטא כזה וכזה. כשהיית במקום אלמוני עשית מעשה נורא כזה וכזה...".

כך עמד רבי זושא ומנה ופירט את העבירות הרבות שעבר כל אחד ואחד מאנשי החבורה, בעוד הם מאזינים לו ואינם מאמינים למשמע אזניהם. היה ברור להם כי כל מסתורי לבנם גלויים לפני רבי זושא.

רבי זושא המשיך, כמדבר אל עצמו: "ומה תענה ליום הדין? הרי לא תהיה לנפשך מנוחה מרוב ייסורים וצער על כל מעשיך בעולם הזה!".

דבריו המסו את לבב אנשי החבורה, והם לא ידעו היכן לטמון את פניהם מרוב בושה. רוח תשובה התעוררה בליבם וסחפה אותם לבכי מתייפח, עד שלא נשאר בהם כוח לזוז ממקומם.

רבי זושא הוסיף לחצוב בסלע: "זושא, זושא, האם חשבת שבמעט הרהורי תשובה יצאת ידי חובתך?! הלוא אתה יודע כי אין זה אלא מן השפה ולחוץ. מחר תשכח הכול ותחזור למעשיך הרעים, ככלב השב על קיאו. האם אתה סבור כי בתשובה קלה כזאת יסלח לך הקב"ה?!".

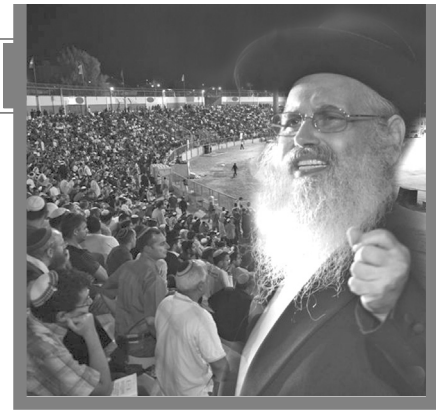
אנשי החבורה לא יכלו עוד להתאפק, ובלב נשבר ניגשו אל רבי זושא וביקשו ממנו שישלח להם וילמד אותם דרך תשובה, כי רוצים הם בכך באמת. כשראה זאת רבי זושא, ערך להם סדר תשובה והם יצאו מהאכסניה נחושים להיטיב את דרכם.

למחרת בבוקר באו אליהם חבריהם כדי לשמוע את 'חוויות' הלילה וכיצד הצליחו להרגיז את רבי זושא. לתדהמתם ראו את חבריהם בהבעת פנים שונה לבלי-הכר. אלה היו העינים והחצופים שבחבורה, ועתה הם הולכים שפופים, ברוח נמוכה ובנפש שבורה. אט-אט נודע להם כל מה שאירע באותו לילה.

חרדה אחזה בפורקי-העול של העיר. עתה ביקשו גם הם לבוא לפני רבי זושא, כדי שיורם דרך תשובה, אך לא העזו לעשות זאת. בדיוק אז הופיע בעיר הצדיק מפשוורסק, שבא לקבל את פני רבי זושא. פניו קרנו מאושר, בראותו כי כאשר קיווה כן היה, וביקורו של רבי זושא בעיר הטה את לבב פורקי-העול לתשובה.

לבקשתם, המליץ על בני העיר לפני רבי זושא, והוא קירבם מאוד ודיבר על ליבם עד שרבים מהם נהפכו לבעלי-תשובה גמורים. מאז היה רבי זושא בא לעייתים קרובות לעיר באר, כדי להורות להם דרכי תשובה ועבודת ה'.

מביא אלפים לסליחות באצטדיון

הרב בצרי על רקע האלפים באצטדיון. שופר בחצות הליל

התחיל בקדיש

הרב בצרי כואב את הניתוק של בני-נוער רבים כל-כך מעולם היהדות. "בא אליי נער שהתייתם וביקש שאלמד אותו את אמירת הקדיש. בהלוויה בקושי הצליח לומר את מילות הקדיש, ואחרי ה'שבעה' ביקש להמשיך באמירת 'קדיש'. פתחתי את הסיודר ולפתע התחלתי לבכות. זעזעה אותי המחשבה שנער יהודי אינו יודע דבר בסיסי כל-כך. הנער הביט בי בתמיהה ולא הבין את פשר התרגשותי. לימדתי אותו, והצעתי לו להגיע לתפילות כדי לומר את הקדיש. הוא עשה זאת והתחיל להתעניין בעוד דברים ביהדות. כיום הוא תלמיד ישיבה."

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis
Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

הפעילות התרחבה והמעגלים גדלו. בתחילה הזמין הרב בצרי את הצעירים לבוא לסליחות בבית-הכנסת, אך בהמשך הגיע למסגנה שצריך להביא את בית-הכנסת אליהם. וכך, דווקא האצטדיון, המסמל את עולם הספורט והחומר, נהפך למקום שבו אלפי בני-נוער מתכנסים ומחפשים את הקשר עם אביהם שבשמים.

התלבטות של נער

הרב בצרי, מצאצאי ה'בן איש חי' והמקובל רבי יהודה פתיה, משלב את המסורת הספרדית עם הרעיונות של תורת החסידות, וזוכה להצלחה גדולה. בעקבות פעילותו השתנו חייהן של משפחות רבות. רבים החלו לשמור שבת, ללמוד תורה ולחיות חיי יהדות עשירים.

"הגיע אליי נער שביקש לשמוע על היהדות", הוא מספר. "שוחחתי איתו ארוכות, ובאחת השיחות גילה לי שאביו ערבי ואימו יהודייה, והוא מתלבט אם להיות יהודי. אמרתי לו שעל-פי היהדות הוא יהודי. 'באמת?', אמר ועיניו נצצו, 'אז עכשיו אני רוצה ללמוד תורה'."

"שוחחתי עם הוריו וביקשתי את רשותם. לעולם לא אשכח את הדמעות שירדו מעיני אמו. 'אם לא אני, לפחות הוא יהיה יהודי כשר', אמרה. האב נאלץ להסכים. המשכתי את הקשר עם המשפחה, וכעבור זמן הצלחנו להחזיר את האישה וילדיה לחיק היהדות. זה רק מקרה אחד מרבים שבהם הצלחנו במשימה הקשה."

אצטדיון באר-שבע. אלפי צעירים ממלאים את היציעים. עד כאן התיאור נשמע שגרתי. אבל מה עושה שם הרב בנימין בצרי? ואיזה משחק כדורגל נפתח בחצות הלילה ונמשך יותר משעתיים? המחזה המיוחד הזה יקרה ביום חמישי השבוע זו השנה הרביעית. ליל סליחות באצטדיון, ואלפי צעירים זועקים אל הקב"ה באישון לילה.

לפני אמירת הסליחות הרב בצרי נושא דברי חיזוק ואמונה. האצטדיון הרועש וההומה דומם לחלוטין. הכול מאזינים בקשב. כשהוא מסיים את דבריו, הסליחות מתחילות. הכול פותחים את ספרוני הסליחות שחולקו מראש, וכולם כאחד קוראים: "אשרי יושבי ביתך, עוד יהללוך סלה". את הדממה מפלחת תקיעת השופר. "ייעבור על פניו" שואג הקהל בבכי ובשירה. יחידו עומדים כולם, חובשי כיפות לצד נערים ענודי עגיל באוזן, נושאים תפילה זכה.

מסילות ללב הנוער

הרב בצרי הוא רב הקריה החרדית בבאר-שבע ועומד בראש המרכז התורני 'בית יוסף' בעיר. הוא הגיע לעיר לפני שלושים שנים, מתוך צרון להפיץ את אור היהדות. הוא ורעייתו יצאו אל העם, מסרו שיעורים וקירבו לבבות. במיוחד שם דגש על הפנייה אל בני-הנוער. זו הייתה מלאכה קשה. ראשם של בני-הנוער נתון בעולמות אחרים לגמרי. אך הרב בצרי הצליח למצוא מסילות לליבם.

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

עושים 'כפרות'

שאלה: מה משמעות מנהג ה'כפרות' בערב יום-הכיפורים?

תשובה: מנהג עתיק מימי הגאונים, הנהוג זה דורות רבים ברוב קהילות ישראל, לעשות מעין 'קרבן' בתרנגול לקראת יום-הכיפורים, 'נפש תחת נפש', לעוררנו לחזור בתשובה בכל לב ונפש.

כדי שהדבר לא ייראה כהקרבן קודשים מחוץ למקדש, בחרו במין זה, שאינו עולה כלל על המזבח. ועוד, שהתרנגול נקרא 'גבר', ולכן הוא מכפר על האדם. לוקחים תרנגול לגבר ותרנגולת לאישה. מוטב שיהיו לבנים, משום שנאמר (ישעיה א, ח): "אם יהיו חטאים כשנים - כשגל ילבינו". אומרים עליהם כמה פסוקים ומסובבים אותם סביב הראש באמירת: "זה חליפתי, זה תמורתך, זה כפרתי..."

יותר מכול חשוב שהשחיטה והבדיקות יעשו כדת

וכדין, על-ידי שוחט מוסמך וירא-שמים, בפיקוח רבני צמוד. אם חוששים שהלחץ יהיה גדול מדי, יש להקדים את ה'כפרות' בכמה ימים.

על-פי האר"י, ה'כפרה' היא מעין ה'שעיר המשתלח', הבא לכפר על כל עוונות בית-ישראל, ועיקר עבודתה היא בשחיטה. לכן אם היה פגם בשחיטה עצמה, צריך כפרה אחרת; אך אם השחיטה נעשתה כדן, אפילו אם גילו שהעוף 'טרפה', כבר נעשתה ה'כפרה'.

נוהגים לתת את העוף לעניים. יש לדאוג שהעוף הוכשר תחילה כדן, ולפחות יש לוודא שהמקבל יכשירו כראוי. יש הפודים את הכפרות ונותנים את שוויין לעניים, כדי שלא יתביישו במה ש'נותנים להם את העוונות'.

את האיברים הפנימיים נהוג לזרוק לאכילת ציפורים, שראוי לרחם על הבריות כדי שירחמו עלינו מן השמים. מי שלא מתאפשר לו לערוך כפרות בתרנגול, יעשה זאת בדג, ובאינ-ברירה - בכסף, שיינתן לצדקה.

מקורות: טושו"ע אורח סי' תרה, נו"כ, שו"ע אדמו"ר הזקן וכן החיים שם. שער הטול פס"ד, א"ב. שו"ת יחיה דעת ח"ב סי' ע"א.

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד

שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020